

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 7Sžo/29/2016  
Identifikačné číslo spisu: 6015201218  
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2017  
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015201218.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: Ing. L. L., nar. X. júna XXXX, bytom R. rad XXXX/X, XXX XX Q., prechodne bytom A. T. XX, XXX XX Q., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn.: 4N 9099/2015-KaBB, R.z.: 54897/2015 zo 4. septembra 2015, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. januára 2016, č.k. 24Sp/71/2015-20, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. januára 2016, č.k. 24Sp/71/2015-20 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu sp.zn. N 9099/2015-KaBB, R.z.: 54897/2015 zo dňa 04.09.2015 z r u š u j e a v r a c i a odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca j e p o v i n ň zaplatiť navrhovateľke trovy konania vo výške 1 euro a 70 centov do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Výrok, v ktorom krajský súd zaviazal navrhovateľku povinnosťou zaplatiť súdny poplatok 35,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z r u š u j e .

### Odôvodnenie

1.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. januára 2016, č.k. 24Sp/71/2015-20 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“, „napadnutý rozsudok“) Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“, „prvostupňový súd“) rozhodnutie odporcu sp.zn. 4N 9099/2015-KaBB, R. z.: 54897/2015 zo 4. septembra 2015 potvrdil v prvom výroku. Druhým výrokom rozhodol, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva. Tretím výrokom rozhodol, že navrhovateľka je povinná zaplatiť súdny poplatok 35,- eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch napadnutého rozsudku krajský súd konštatoval, že napadnutým rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán nepriznal navrhovateľke podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov nárok na poskytnutie právnej pomoci, o ktorú požiadala žiadosťou doručenou centru dňa 15.07.2015 vo veci „návrh na vydanie platobného rozkazu Okresný súd Zvolen č.k. 11C/174/2015.“

Odporca odôvodnil rozhodnutie s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1, § 6 ods. 2, § 6a ods. 1, § 4 písm. i/, § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, ako aj na § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. s tým, že navrhovateľka nespĺňa podmienku materiálnej núdze a v predmetnej veci nevzhladol ani dôvody hodné osobitného zreteľa pre postup podľa § 6b ods. 2 citovaného zákona. V posudzovanom období od januára 2015 do júla 2015 mala navrhovateľka priemerný čistý započítateľný mesačný príjem 864,01 eur. Príjem navrhovateľky predstavoval mzdu od zamestnávateľa Mesto Zvolen a výživné na maloletého syna 116,- eur. Konštatoval, že navrhovateľka presahovala v posudzovanom období svojím príjmom 1,6-násobok životného minima pre jednu dospelú osobu s jedným nezaopatreným dieťaťom (t.j. sumu 461,62 eur) platnú od 01.07.2015. Žiadateľka preto nespĺňa podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci. Odporca sa zaoberal aj možnosťou aplikácie ustanovenia § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., v zmysle ktorého centrum môže výnimočne poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby aj v prípade, ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, avšak ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Žiadateľka je odporkyňou v konaní vedenom na Okresnom súde vo Zvolene pod sp.zn. 11C/174/2015 v právnej veci navrhovateľa Cetelem Slovensko, a. s., o zaplatenie istiny 1 705,13 eur s príslušenstvom podľa Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere. Odporca uzavrel, že navrhovateľke nepriznal právnu pomoc, pretože nespĺňa podmienky na jej poskytnutie v zmysle aplikovaných ustanovení zákona. Zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne, pričom v danom prípade navrhovateľka nespĺňa podmienku materiálnej núdze.

Proti rozhodnutiu odporcu podala odvolanie navrhovateľka. Výtýkala odporcovi, že nesprávne pri vyhodnocovaní jej príjmu zarátal aj výživné 116,- eur mesačne, ktoré platí otec pre maloletého syna. Zároveň uvádzala, že aj sama platí výživné 116,- eur na druhého plnoletého syna. Namietala, že odporca nezohľadnil jej povinné platby ako odvody do Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne, jej povinnosť platiť výživné na plnoletého syna, ako aj skutočnosť, že je nemajetná, že nevlastní žiadne nehnuteľnosti, auto. Tvrdila, že odporca vyhodnotil jej príjem nesprávne a rozhodnutie nezodpovedá reálnym faktom.

Krajský súd poukázal na § 3 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1, 2, § 6a ods. 1, §6b ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. i/, § 4 ods. 2, § 7 ods. 1, 2, 4 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“), ako aj § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení platnom od 01.07.2013 (ďalej len zákon č. 601/2003 Z.z.), § 5 ods. 1, 2, 7 zákona č. 601/2003 Z.z., § 3 a konštatoval, že sa stotožnil so závermi odôvodnenia rozhodnutia odporcu, ktorý zistil, že započítateľný príjem navrhovateľky presahuje 1,6-násobok sumy životného minima pre jednu posudzovanú plnoletú fyzickú osobu s jedným nezaopatreným dieťaťom (zároveň logicky presahuje aj výšku 1,4-násobku), a preto navrhovateľka nespĺňa jednu zo zákonom stanovených podmienok pre priznanie bezplatnej právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., ale ani podmienku priznania právnej pomoci s finančnou spoluúčasťou podľa § 6a ods. 1 citovaného zákona.

Konštatoval, že zo spisového materiálu je nesporné, že navrhovateľka mala v rozhodnom období započítateľný príjem:

- január 2015 - 794,72,- eur (z toho príjem zo zamestnania 678,72 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),
- február 2015 - 794,72 eur (z toho príjem zo zamestnania 678,72 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),
- marec 2015 - 794,72 eur (z toho príjem zo zamestnania 678,72 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),

- apríl 2015 - 785,77 eur (z toho príjem zo zamestnania 669,77 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),
- máj 2015 - 1 285,74 eur (z toho príjem zo zamestnania 1 169,74 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),
- jún 2015 - 794,73 eur (z toho príjem zo zamestnania 678,73 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur),
- júl 2015 - 797,69 eur (z toho príjem zo zamestnania 681,69 eur a výživné na maloletého syna 116,- eur).

V zmysle ustanovenia § 7 ods. 4 zákona sa príjem zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť a tiež sa prihliada na príjem za posledných 6 kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti. Zo žiadneho z vyššie citovaných ustanovení Zákona o poskytovaní právnej pomoci a Zákona o životnom minime nevyplýva navrhovateľkou tvrdený nesprávny postup odporcu pri zisťovaní jej príjmu v rozhodnom období. V súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. a s ustanovením § 2 písm. a/, c/ a § 3 písm. b/ zákona č. 601/2003 Z.z. vyplýva, že odporca postupoval správne, ak započítal do príjmu navrhovateľky na účely určenia súm životného minima aj príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s ňou v spoločnej domácnosti. V zmysle § 115 Občianskeho zákonníka, domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhradzujú náklady na svoje potreby.

Ustanovenia § 6 a § 6a zákona o poskytovaní pomoci osobám v materiálnej núdzi upravujú podmienky, za splnenia ktorých vzniká žiadateľovi právo na poskytnutie právnej pomoci priamo zo zákona, a to buď bez finančnej účasti, alebo s finančnou účasťou žiadateľa. V ustanovení § 6b tohto zákona zákonodarcia zakotvil oprávnenie odporcu zväziť poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, resp. právnej pomoci s finančnou účasťou žiadateľa aj v prípadoch, ktoré prekračujú stanovené hranice podmienok upravených v § 6 a § 6a tohto zákona. Priznanie právnej pomoci na základe ustanovenia § 6b zákona je viazané na podmienky tam uvedené, pričom aj v situácii, keď tieto podmienky nastanú, vždy zostáva na vóli a posúdení správneho orgánu (odporcu), či právnu pomoc na základe tohto ustanovenia žiadateľovi poskytne.

Konštatoval, že odporca postupoval správne, ak po zistení skutočností, že žiadateľka nespĺňa podmienku materiálnej núdze, posudzoval možnú aplikáciu ustanovenia § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., ktoré ustanovenie umožňuje priznať právnu pomoc aj v takom prípade, ak príjmy preyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, pričom zákon podmieňuje priznanie právnej pomoci v takomto prípade primeranosťou okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Jednotný postup centier právnej pomoci pri priznávaní právnej pomoci z dôvodov hodných osobitného zreteľa, aplikujúc ustanovenie § 6b ods. 1 a 2 zákona, upravuje Usmernenie č. 1/2012 zo dňa 05.01.2012 riaditeľky centra právnej pomoci, obsahom ktorého je aj bližšie popísanie primeraných okolností žiadanej právnej pomoci, ktoré sa majú zohľadňovať. Súdny judikoval, že pokiaľ žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci s plnou úhradou, je namieste takúto žiadosť posudzovať ako žiadosť pre všetky formy právnej pomoci v hmotnej núdzi poskytované centrom právnej pomoci v zmysle zákona, vrátane ustanovenia § 6b. Odporca teda postupoval správne, keď sa zaoberal aj možnosťou priznania právnej pomoci v tejto forme. Podmienkou pre takýto postup je, že žiadateľ spĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona, t.j., že nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a hodnota sporu preyšuje hodnotu minimálnej mzdy. Ovšem to, či tak centrum bude postupovať, závisí od vlastného uváženia, zohľadniac všetky dôvody hodné osobitného zreteľa, najmä či poskytnutie právnej pomoci je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Odporca odôvodnil, prečo v danom prípade nezvolil postup za aplikácie ustanovenia § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.. Krajský súd sa so závermi odporcu stotožnil a navyše poznamenáva, že právna úprava len dáva možnosť centru takúto právnu pomoc poskytnúť, nie však povinnosť. Zákon správne orgánu zveril, aby sám v rámci voľnej úvahy rozhodol o poskytnutí právnej pomoci v tých prípadoch, kde je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Odporca posudzuje spravidla rozsah prekročenia podmienky materiálnej núdze, ako aj povahu veci, pre ktorú žiadateľ žiada poskytnúť právnu

pomoc. V danom prípade odporca zdôraznil, že príjem žiadateľky mesačne prevyšuje zákonom stanovenú hranicu pre jednu dospelú osobu s jedným nezaopatreným dieťaťom o finančnú čiastku až 402,39 eur. Správne vyhodnotil odporca aj povahu sporu, keďže sa jedná o spor spotrebiteľskej povahy, kde sa nevyžaduje povinné zastúpenie advokátom. Samotné konanie nevyvoláva komplikované právne otázky, nevyžaduje sa náročnejší proces na preukázanie skutkových okolností a spravidla v obdobných veciach žalovaní nie sú zastúpení advokátom. Navrhovateľka môže účinne prezentovať vlastný postoj v súdnom konaní. Nepriznanie právnej pomoci ešte neznamená neúspech v prípadnom súdnom konaní a rovnako aj naopak priznanie právnej pomoci nezaručuje úspech v súdnom konaní. Nepriznanie právnej pomoci za daných okolností neznamená ani obmedzenie prístupu navrhovateľky k súdu a nemalo by znamenať vážnejšiu ujmu na právach a oprávnených záujmoch navrhovateľky, ktorá môže právne služby využiť prostredníctvom ňou zvoleného advokáta.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako vydané v súlade so zákonom podľa § 250q ods. 3 O.s.p.

Navrhovateľke, ktorá v konaní nemala úspech, súd náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 a contr. O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.

Zároveň súd zaviazal navrhovateľku zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, nakoľko je poplatníkom, keďže podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebola úspešná. Zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 a § 4 ods. 2). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona je od poplatku oslobodený iba ten účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa osobitného predpisu, čo ovšem nie je prípad navrhovateľky.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala riadne a včas odvolanie navrhovateľka, v ktorom žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil. V dôvodoch odvolania poukázala, že pri rozhodovaní veci tak odporca ako aj prvostupňový súd vychádzali z mesačného čistého príjmu 864,01 eur. Tento príjem považovala navrhovateľka za nesprávny údaj a nereálny podklad, keď do tohto príjmu bol zarátaný príjem z príležitostných prekladov z roku 2014, ktorý v súčasnej dobe navrhovateľka nemá, ako aj skutočnosť, že fakticky nedostáva výživné na syna 116,- eur, keď na druhého syna platí späť tú istú sumu 116,- eur. Ako občianka Slovenskej republiky riadne platí dane a očakáva, že inštitúcia ako odporca by mala pracovať v prospech daňových poplatníkov a nie proti nim, preto očakávala iný prístup odporcu, pričom sa stretla práve s neodborným prístupom tejto inštitúcie.

3.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca písomným podaním zo dňa 23.03.2016, navrhoval, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Zdôraznil, že krajský súd rozhodol správne, keď konštatoval, že navrhovateľka nespĺnila podmienky pre poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, keď navyše bola preskúmaná žiadosť navrhovateľky aj v súlade s aplikáciou § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.

4.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia

účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 246c ods. 1 prvá veta OSP a § 212 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP ), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a s § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z administratívneho spisu mal odvolací súd preukázané, že navrhovateľka požiadala 15. júla 2015 o pridelenie advokáta v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 11C/174/2015, v ktorom sa obchodná spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s. voči nej domáha zaplataenia nesplateného revolvingového úveru vo výške 1 705,13 eur spolu s príslušenstvom, medzi inými aj úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 21,96% ročne zo sumy 1 130,55 eur od 19.08.2014 až do zaplataenia, 39% ročného úroku z dlžnej úverovej istiny zo sumy 387,68 eur od 10.06.2014 do zaplataenia, úrokov z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 1 261,86 eur od 19.08.2014 od zaplataenia, úrokmi z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 480,20 eur od 10.06.2014 do 18.06.2014, zo sumy 478,24 eur do 19.06.2014 do 14.07.2014 a zo sumy 443,27 eur od 15.07.2014 až do zaplataenia, ako aj súdneho poplatku a trov konania.

Odporca napadnutým rozhodnutím nepriznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že nespĺnila jednu z kumulatívnych zákonných podmienok vymedzenú v § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z., keď jej príjem presiahol 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom.

Odvolací súd rovnako ako krajský súd konštatuje, že poskytovanie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi podľa zákona č. 327/2005 Z.z. je možné výlučne len fyzickým osobám, ktoré spĺnia kumulatívne zákonné podmienky pre priznanie nároku.

V odvolaní navrhovateľka namietala, že do jej príjmu bola zahrnutá aj suma 116,- eur mesačne, ktorú ako výživné dostáva na jedného syna, avšak súčasne nebolo zohľadnené, že v rovnakej výške 116,- eur prispieva na výživu ďalšieho dieťaťa G. L., nar. XX.XX.XXXX. Zo žiadosti, ktorú navrhovateľka podala 17.08.2015 vyplýva, že tieto skutočnosti správne orgánu oznámila.

Z gramatického výkladu § 7 zákona č. 327/2005 Z.z. ako i zmyslu a účelu zákona o právnej pomoci vyplýva, že za príjem podľa citovaného zákona sa považujú príjmy fyzických osôb po odpočítaní poistného na verejné zdravotné poistenie, na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistné a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ako i preddavku na daň, alebo dane z príjmu fyzických osôb a ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmu fyzických osôb.

Pre účely posudzovania výšky príjmu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci bola rozhodujúca výška jeho príjmu zo závislej činnosti, a nie jeho výdavkov.

Pokiaľ by správny orgán do príjmu navrhovateľky nezahrnul výživné vo výške 116,- eur na M. L., nar. XX.XX.XXXX, tak preukázaný príjem zo závislej činnosti od januára 2015 do júla 2015 by predstavoval sumy v čiastke 678,72 eur x 4 mesiace + 681,69 eur + 669,77 eur + 1 169,74 eur, spolu 5 236,- eur, v priemere 748,- eur a v tomto prípade by mesačný príjem navrhovateľky presiahol hranicu 461,62 eur o 286,- eur. Takže ani pri akceptácii tejto odvolacej námietky by navrhovateľka nepreukázala splnenie zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 zákona č. 327/2005 Z.z..

Nedôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľky, podľa ktorej bol do jej príjmu zahrnutý aj jej príjem z

príležitostnej prekladateľskej činnosti z roku 2014. Odporca pri rozhodovaní vychádzal len zo závislej činnosti navrhovateľky a do jej príjmov pri výpočtoch nezahrnul príjmy z jej príležitostnej prekladateľskej činnosti.

Pokiaľ správny orgán vyhodnocoval navrhovateľku ako osobu, ktorú pre účely zákona č. 327/2005 Z. z., nemožno považovať za osobu v materiálnej núdzi, tak tento záver správneho orgánu, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, je správny.

Povinnosťou správneho orgánu však bolo v konaní vyhodnocovať status navrhovateľky v intenciách komplexnej právnej úpravy zákona č. 327/2005 Z.z., vyhodnotiť jej status nielen v intenciách ustanovenia § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., ale aj v intenciách ustanovenia § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia, ako aj administratívneho spisu takýto postup odporcu nevyplýva.

Podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z., ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, môže riaditeľ po predchádzajúcom stanovisku rady rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra.

Zabezpečenie prístupu k súdu priamo vyplýva z článku 46 ods. 1 Ústavy SR (právo na súdnu a inú právnu ochranu) a z článku 6 ods. 1 Dohovoru (Právo na spravodlivé súdne konanie). Prístup k súdu je vždy individuálnou záležitosťou a nemôže byť limitovaný normatívnymi podmienkami zákonnej právnej úpravy (§ 6 - 8 zákona č. 327/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). To znamená, že prístup k súdu nemôže byť ponímaný kogentne „iba za podmienok a v rozsahu stanovenom zákonom“. Zákon nemôže obsahovať všetky modalítity právne relevantných vzťahov. Zákonodarca normatívne upravil generálnu klauzulu zabezpečujúcu súlad s Dohovorom v § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z. V osobitných situáciách je nevyhnutné postupovať aj s priamou aplikáciou Dohovoru a odporca nemôže argumentovať, že ako štátny orgán môže konať iba v rozsahu a spôsobom ako stanoví zákon (článok 2 ods. 2 Ústavy SR). V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na nálezy Ústavného súdu SR vo veciach sťažností Lesoochranárske zoskupenie II. ÚS 163/2010-70 zo dňa 18.04.2012, IV. ÚS 118/2010-94 zo dňa 12.04.2012 a iné, z ktorých právne významným záverom bolo, že dbať nad materiálnym zabezpečením prístupu k súdu musia súdy bez ohľadu na to, či to ustanovuje zákon alebo iný prameň práva. Obrana správnych orgánov i súdom s poukazom, že pri rozhodovaní mohli konať iba v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 2 Ústavy SR) nebola akceptovaná ako súladná s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru.

Povinnosťou odporcu ako správneho orgánu bolo postupovať v súlade so zákonom a vyhodnocovať status navrhovateľky aj v intenciách ustanovenia § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z. a v súlade s touto právnou úpravou rozhodnúť ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia.

Keďže odporca takto nepostupoval, v jeho konaní sa vyskytla vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pričom pre posúdenie veci nie je relevantné, či sa navrhovateľ postupu a rozhodovania podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z. domáhal, keď v súlade s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru bolo povinnosťou správneho orgánu žiadať navrhovateľky hodnotiť v intenciách uvedenej právnej úpravy.

Naviac odvolací súd sa plne nestotožňuje ani s tvrdením odporcu o bezúspešnosti sporu, v ktorom požiadala navrhovateľka o poskytnutie právnej pomoci, keď nepochybne vyplýva, že navrhovateľka sa domáhala právnej pomoci v konaní, týkajúcej sa spotrebiteľských vzťahov, v ktorom sa podnikateľský subjekt voči navrhovateľke domáha nielen zaplata nesplateného úveru, ale aj jeho príslušenstva medzi inými zaplata úroku vo výške 39% a iných úrokov.

Keďže sa jedná o spotrebiteľský vzťah, podľa odvolacieho súdu, podnikateľským subjektom voči navrhovateľke v konaní 11C/174/2015 Okresného súdu Zvolen uplatnená výška úrokov sa javí odvolaciemu súdu ako problematická, preto, podľa odvolacieho súdu, nie je možné jednoznačne konštatovať, tak ako konštatoval odporca v napadnutom rozhodnutí, bezúspešnosť sporu, aspoň nie ako celku, keď voči navrhovateľke v uvedenom konaní, uplatnené úroky, pri ich vyčíslení, môžu sa reálne priblížiť k výške uplatnenej istiny.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že námietky uvedené v odvolaní sú relevantné k vyhovneniu odvolacieho návrhu navrhovateľky a preto podľa § 250ja ods. 3 prvá veta OSP odvolací súd zrušil rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP a zmenil rozsudok krajského súdu.

Navrhovateľka mala v konaní úspech podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 224 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku má navrhovateľka, ktorá v konaní má úspech, právo na náhradu trov konania. Navrhovateľka si výšku trov prvostupňového a odvolacieho konania v zmysle § 151 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v zákonnej lehote nevyčísliła. Zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia vyplývajú len hotové výdavky navrhovateľky vo výške 1 euro a 70 centov za poštovné za podanie odvolania voči rozhodnutiu krajského súdu. Odvolací súd preto priznal navrhovateľke náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania spolu vo výške 1 euro 70 centov.

Navrhovateľka mala v konaní úspech, preto bolo potrebné zrušiť tretí výrok napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľku zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 35,- eur z dôvodu, že povinnosť k zaplateniu súdneho poplatku navrhovateľke vzniká iba v prípade jej neúspechu v konaní.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.